

יאיר ניצני מרים גבה

הלוואי עלינו

תכך רוב הישראלים יהיו מחוסנים, כך שבקרוב כולנו נסתובב עם אותן תופעות לוואי: קרחת, למשל, או שכחה

צוא בעיקר ענייני מנהלה: איפה את? מתי אוכלים? מי בבית? ערה? אני בסופר, תקנה קוטג'. עם הבנות שלנו זה: מה שלומכן? זה ממש לא בתקציב. מי מגיעה לצהריים? ערה? רעבה? הכנו שניצל ואורז, אין מצב שאני מביא לך את זה הביתה.

בקבוצות חברים הטקסטים קצרים ומלווים בסרטונים רביליים של תאונות דרכים, עם ביטויי האדרה כמו "גדול" ו"הורס". בקבוצות רכילות משוחררות יותר אפשר למצוא דברי שירה בסגנון: שירה הזאת זה חתיכת מטומטם. מת. אורי הוא מניאק גדול. הם רבילים. שילכו לחפש מי ינענע אותם. סליחה אורי ושירה, זה היה מיועד לקבוצה אחרת, התכוונתי ינענע במובן של יביא לכם נענע לתה. זה נכון שהיינו אמורים לחשוך כשקיבלנו את האפליקציות האלה ללא תשלום. אבל אם התשלום הוא בחשיפת הטקסטים המשעממים האלה לעולם, אולי היה שווה. זה לא הדבר החדש היחיד בתחום ותכונות המסרים הפופולריות. לאחרונה חלה כנראה עלייה אקספוננציאלית במפלס העצלות האנושית, מה שהביא לגידול ניכר בשימוש בפונקציית ההודעה הקולית בוואטסאפ. במקום להקליד הודעה ארוכה ומורכבת, שעלולה לגרום לשברי מאמץ באצבעותינו העדינות, יש מי שבחרים ללחוץ על כפתור ההקלטה ולשגר אל היעד מסרון בקולם. מדובר בדרך כלל באנשים שאוהבים לדבר ולשמוע את עצמם, וגם משוכנעים שיש להם קול רדיופוני. לחלקנו זה לא נשמע כמו דרמה גדולה, אבל הטרנד הנ"ל פותח דיון רחב בהלכות טלפוניה ונימוסים דיגיטליים בעולם המשתנה.

ככל שאתה מבוגר יותר, כך אתה מתקשה להבין את הכללים הנהוגים אצל הדור הצעיר, או סתם נהנה לצפצף עליהם. זו הסיבה שכל כך הרבה הורים מפרחים את ילדיהם ברשתות החברתיות עם תגובות ציבוריות לעניינים אישיים ושאר מבוכות. להורה מבוגר הרי אין שום בעיה להתקשר לבנו בן 40 באמצע פרזנטציה לא נשים ממיקרוסופט כדי לשאול אותו אם הוא מגיע לארוחת שישי. לצעירים, לעומת זאת, שיחת טלפון ממשית היא משהו ששמור למצב שבו חיי אדם מוטלים על הכף.

בניגוד לוואטסאפ רגיל, להודעה קולית יש תרמית של חדירה למרחב האישי, משום שהי שולח מצפה שנשמע אותה ונגיב מייד. אלא שהקשבה כזו, בניגוד לקריאת הודעה, היא אירוע רועש שלא ניתן לעשות כשאתה בשיבה רבת משתתפים או באמצע שיחת זום.

פעם, הצצה במכשיר הטלפון תוך כדי פגישה עם אדם אחר היתה נחשבת לחוסר התחשבות. היום אף אחד לא דופק חשבון וכולם מעיינים בהודעות חופשי בזמן שהי חבר מדבר. השיא של חוסר הנימוס הוא כמובן באולפני הטלוויזיה, שם הכתבים והפרשנים מרשים לעצמם לכ"י תוב ולקרוא הודעות בזמן שכתב אחר מדווח, או מה אם חצי מדינה מסתכלת. אולי זה בגלל עמית סגל, שרוב צה שנחשוב שהוא מקבל עדכונים חיים מראשי המדינה בעניינים קריטיים, כשבפועל מה שכנראה כתוב שם זה "אחרי השידור תקנה נייר טואלט ותעבור אצל אמא שלי לקחת את הגולאש". ●

yairn@israelhayom.co.il

את הקשישים לתפקד כמו בגיל 20, זה ישנה כליל את האווירה בבתי האבות. אם החיסונים יחזירו גם את הקשישות לימיהן כקדם, נחזה בבייבי בום בקרב דור הזהב, מה שעשוי לשנות את מפת הבייביסטרים בישראל, כי הסבים שעכשיו שומרים עבורנו על הנכדים, יחזרו בעצמם להתרבות, ופתאום ידרשו שאנחנו נשמור להם על הילדים. אם, לעומת זאת, תופעת הלוואי תהיה דווקא אובדן כוח הגברא, יתפנה לכולנו זמן ליותר ספורט ויוגה. ייתכן שח"מומי המוח יעברו ממריבות על בחורות לתרגול מדיטציה וביקראם יוגה על מחצלות.

כמה מילים על פרטיות

בשבועות האחרונים פשטה השמועה שוואטסאפ מעדכנת את מדיניות הפרטיות של האפליקציה ותשתף בה"תכתובות שלנו את החברה-האם פייסבוק. כתוצאה מכך החלה נטישה של וואטסאפ והיתה הסתערות על אפליקציות

איור: טל לזר

אלטרנטיביות, כמו סיגנל וטלגרם, וקבוצות שלמות שהיו פעילות בוואטסאפ עברו לאפליקציות מתחרות. וואטסאפ נבהלה, ותוך כמה ימים חזרה בה מההחלטה ודחתה את העניין בכמה חודשים, כך שאפשר בינתיים לנשום לרווחה ולהמשיך להציק לאנשים כרגיל בסרטונים שהם כבר קיבלו משש קבוצות אחרות.

פרטיות היא נושא חשוב וסבוך. אף אחד, חוץ מפליטי ריאליטי, לא רוצה שאנשים אחרים יידעו עליו יותר מדי פרטים אינטימיים. כבר הבנו שחברות הענק האלו אוספות את המידע כדי לחדר ולהתאים ביתר דיוק את הפרסומות שהן מציעות לנו, ואם בשביל זה יש עובד מיוחד בוואטסאפ או בפייסבוק, שכל תפקידו הוא לנבון בשיחות המשע"ממות שלי – אז שיהיה לו בהצלחה, ואני משתתף בצער. רוב הדיאלוגים שלי עם העולם די בנאליים. בשיחות הכתובות שלי עם הגברת הראשונה, למשל, אפשר למ-

בשבוע האחרון הוחלט לחסן גם בני נוער, ובקבוצות ההורים של הקטנה החלה מהומת אלוהים בשאלה אם יש מספיק מידע בעניין ומה הסיכונים. אין ספק שהחיסונים הם ברכה גדולה ואני ממליץ עליהם בחום. אבל מכיוון שאף אחד, כולל ד"ר אלרעי פרייס והנגיף עצמו, עדיין לא יודע מה בדיוק יהיו תופעות הלוואי של החיסון, יש בהחלט מצב שישראל, כמדינה הראשונה שרוב תושביה יהיו מחוסנים, תהיה גם המדינה הראשונה שלכל תושביה יהיו אותן תופעות לוואי.

אם, למשל, בעוד כמה חודשים החיסונים יגרמו לכך לנו לאבד את הזיכרון, יהיה פה מעניין במיוחד. אנחנו נשכח איפה השארנו את המפתחות של האוטו ומה הקוד לרשת האלחוטית. כנראה שגם נשכח את יום ההולדת של האישה, רק שבניגוד להיום, במציאות החדשה גם היא תשכח מהעניין, וכך ייחסך הריב הבלתי נשכח, שאחריו צריך לפצות אותה בקניית טבעת חדשה – מה שבלאו הכי

לא היה יכול לקרות כי היית שוכח את הקוד הסודי של כרטיס האשראי, וגם את העובדה שאתה באוברדרפט של 50 אלף שקלים. ייתכן שבמציאות החדשה בכלל נשכח למי אנחנו נשואים, וכך נוכל לאוורר את יחסינו עם בני זוג אחרים, שגם הם שכחו. חוץ מזה נשכח למי אנחנו אמורים להצביע בבחירות, מה שירענן מאוד את מפת הגושים שתוקעת את העסק.

תופעת לוואי אחרת יכולה להיות נשירת שיער. תארו לכם מדינה שלמה שכולה קירחים וקירחות, שבה בן-לילה יימחה היתרון של כל השוויצרים בעלי הבלורית עלינו, החלכאים והחלקים. נוסף על כך, המציאות החדשה תחשוף את כל המתחזים עם הפאות וההשתלות, שדווקא הכריכות של ראשם תציג אותם במי ערומיהם. תופעה כזו יכולה להפוך את ישראל לבירת הקירחים העולמית (שמה של תל אביב ישונה לקרחתה) ולאבן שואבת לתיירות קרחת מכל העולם, כולל מצעדי גאווה של קירחים. על ההפסד שייגרם לתעשיית המספרות, הש"מפו והמלחמה בכינים תפצה עליה מטאורית במכירת כובעים.

תופעת לוואי נוספת שיכולה לצוץ (חלק מחולי הקורונה כבר חשו בה) היא אובדן חוש הטעם וחוש הריח. יש לזה יתרונות במדינה חמה כמו שלנו, שבה יש סבירות גבוהה להיתקל במתנגדי דאודורנטים או בפחי זבל עם שא-

ריות אבטיה. מנגד, זה עשוי לחסל את תעשיית הבשמים. אובדן הטעם עשוי לייתר את הצורך באוכל גורמה יקר (מה שגם ככה נמנע מאיתנו כרגע), כך שגם גדולי הפיינשמקרים יוכלו להסתפק בקופסת מנה חמה לארוחת צהריים. לא צפויה השפעה על תוכניות הבישול בטלוויזיה, כי גם היום המסך לא מעביר ריח או טעם. לא ברור אם תופעת הלוואי תתרחב גם לאובדן חוש הטעם בתחומים נ"ר ספים – נגיד, בתחום המוזיקלי, מה שיגרום לחובבי בטהובן והפילהרמונית להתמוגג משירים של יובל המבולבל.

אם כל המדינה תסבול דווקא מעיוורון צבעים, הטל-וויזיות יוכלו לחזור לשחור לבן, ובארונות הבגדים יתפנה מקום, כי יהיו רק בגדים שחורים ולבנים.

הקשר עם פיזור מסעיר את הרמיון בכל הקשור להעצמת כוח הגברא, כך שיתכן שדווקא זו תהיה תופעת הלוואי של החיסון. אם פתאום יתברר שהחיסון של פיזור יחזיר